

Брюксел, 3 декември 2024 г.  
(OR. en)

16174/1/24  
REV 1

---

Междуетноститутуционално досие:  
2021/0213(CNS)

---

FISC 246  
ECOFIN 1382  
ENER 576  
ENV 1150  
CLIMA 420

## БЕЛЕЖКА

---

|          |                                                                                                                         |
|----------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| От:      | Председателството                                                                                                       |
| До:      | Комитета на постоянните представители/Съвета                                                                            |
| Относно: | Преразглеждане на Директивата за данъчното облагане на енергийните продукти и електроенергията<br>– Ориентационен дебат |

---

С цел насочване на ориентационния дебат, който ще се проведе по време на заседанието на Съвета (Икономически и финансови въпроси) на 10 декември 2024 г., председателството изготви бележка с въпрос, поместени в приложението по-долу.

Комитетът на постоянните представители се приканва да вземе под внимание бележката и въпроса на председателството и да ги предаде на Съвета с оглед на посочения по-горе ориентационен дебат.

Съветът (Икономически и финансови въпроси) се приканва да проведе ориентационен дебат въз основа на подготовения от председателството въпрос.

**Преразглеждане на Директивата за данъчното облагане на енергийните продукти и електроенергията**

**Бележка на председателството**

**I. ВЪВЕДЕНИЕ**

1. На 14 юли 2021 г. Комисията представи предложение за директива на Съвета относно преструктурирането на правната рамката на Съюза за данъчно облагане на енергийните продукти и електроенергията (преработен текст) („предложение за ДДОЕПЕ“).
2. Предложението за ДДОЕПЕ е част от пакета „Подготвени за цел 55“ и следователно допринася за реализирането на амбициозните цели на ЕС за намаляване на емисиите с най-малко 55% до 2030 г. спрямо равнищата от 1990 г. и за постигане на климатична неутралност до 2050 г. Пакетът се състои от набор от взаимосвързани предложения, които имат една и съща цел: гарантиране на справедлив, конкурентоспособен и екологосъобразен преход до 2030 г. и след това.

**II. АКТУАЛНО СЪСТОЯНИЕ**

3. Техническият анализ на предложението за ДДОЕПЕ започна в работна група „Данъчни въпроси“ (Косвено данъчно облагане – Акцизи/данъчно облагане на енергийните продукти и електроенергията) („работна група „Данъчни въпроси““) през септември 2021 г. Работна група „Данъчни въпроси“ (високо равнище) обсъди досието на няколко пъти.
4. На 17 юни 2022 г. Съветът ECOFIN взе под внимание доклада на председателството за напредъка по предложението за ДДОЕПЕ. На 6 декември 2022 г. Съветът ECOFIN проведе ориентационен дебат по предложението за ДДОЕПЕ и предостави политически насоки за бъдещите действия. Като цяло министрите подкрепиха по-гъвкавия подход на председателството и поискаха да се намерят решения на нерешените въпроси. Техническият анализ продължи, вземайки предвид политическите насоки.

5. Въз основа на напредъка, постигнат от предишните председателства, унгарското председателство продължи работата по преразглеждането на ДДОЕПЕ. Досието беше анализирано на заседанията на работна група „Данъчни въпроси“ от 12 юли, 16 септември, 23 октомври и 14 ноември 2024 г., както и на заседанията на работна група „Данъчни въпроси“ (високо равнище) от 26 септември и 27 ноември 2024 г.

### **III. РАБОТА ПО РАЗЛИЧНИ ВЪПРОСИ**

6. Унгарското председателство внесе значителни корекции в таблицата за превръщане на долната топлина на изгаряне (приложение II), за да направи таблицата възможно най-пълна. Освен това бяха добавени някои категории продукти с цел да се спомогне за гарантиране на гладкото изпълнение на директивата. Разгледани бяха и случаите, в които е необходимо отклонение от определените коефициенти на превръщане, като например нови продукти или продукти с различна на регионално равнище топлина на изгаряне.
7. Беше създадена възможност държавите членки да сключват двустранни споразумения, за да могат да прилагат разпоредбите за контрол и движение на Директива (ЕС) 2020/262 по отношение на движението на смазочни масла в опаковки (до 220 литра).
8. По искане на няколко делегации разпоредбите относно „аварийната спирачка“ бяха изменени, за да стане този инструмент практически използваем в случай на евентуална енергийна криза.
9. За да се вземат предвид особеностите на държавите членки за преходните периоди бяха направени корекции по отношение на природния газ, втечнения нефтен газ, комбинираното производство на топлинна и електрическа енергия и домакинствата.
10. През настоящото полугодие бяха разгледани въпросите, свързани с данъчното облагане на базата на компоненти, по-специално беше вмъкнато позоваване на въпроса за възстановяването на данъци. Освен това бяха обсъдени въпросите, свързани с държавната помощ, с участието и на ГД „Конкуренция“ на Комисията. Също така кодовете по КН бяха актуализирани и бяха изяснени много технически въпроси, както и въпроси, свързани с транспонирането.

11. Данъчното облагане на въздухоплаването и корабоплаването беше един от най-разединяващите въпроси в хода на преговорите. Председателството работи усилено, за да сближи различните гледни точки на делегациите. Тъй като този въпрос изигра важна роля за блокирането на напредъка по цялото предложение и за да се улеснят обсъжданията, председателството счете, че най-надеждният вариант е да се запази текстът на приложимата понастоящем ДДОЕПЕ за въздухоплаването и корабоплаването, като се добави клауза за преразглеждане през 2035 г., а в случая на въздухоплаването — концепцията за не повече от 19 места. Някои делегации посочиха, че равнището на амбиция е намаляло значително по този въпрос. Председателството обаче би желало да подчертае, че с оглед на задължителните изисквания, съдържащи се във вече договореното законодателство относно Refuel Aviation и FuelEU Maritime, след 10 години положението с наличните УАГ би могло да се различава значително.
12. За да се структурира проектът за директива и да се допринесе за по-добрата четивност на проекта за директива, сега членовете също имат заглавия. Съображенията бяха допълнително коригирани с цел съгласуваност с останалата част от проекта за директива.
13. Делегациите повториха добре известните си позиции по някои допълнителни въпроси. Настоящото председателство обаче не възобнови обсъжданията по тези въпроси, тъй като смята, че те са били подробно обсъдени по време на предходните председателства и текстът изглежда отразява крехък компромис.
14. Например някои делегации биха предпочели пълно освобождаване на селското стопанство и намаляване на данъците върху горивата за търговски цели. Същевременно по-голямата част от делегациите биха предпочели да не се предвиждат такива освобождавания или намаления в директивата. Освен това настоящият текст вече съдържа доста освобождавания и намаления. Въпреки че първоначалната цел на преразглеждането на директивата беше да се намали броят на освобождаванията и намаленията на данъци, делегациите приемат, че различните държави членки имат различни особености и приоритети.

15. Повечето делегации подкрепят индексацията, но някои от тях биха предпочели да бъде обсъдена индексацията с по-нисък максимален процент или не могат да я подкрепят в сегашния ѝ вид. Следва да се отбележи, че индексацията е основен въпрос при преразглеждането, който има за цел да не се обезценяват минималните нива на данъчно облагане.
16. Някои делегации все още не бяха напълно удовлетворени от въпроса за обхвата във връзка с някои продукти, като отпадъци, минералогични процеси и торф.
17. Обсъждането на декемврийското заседание на Съвета ECOFIN беше подготвено на заседанието на Работната група на високо равнище от 27 ноември 2024 г., където по-голямата част от делегациите подкрепиха ориентационния дебат на ECOFIN по досието за данъчното облагане на енергийните продукти и електроенергията. Мнозинството от делегациите бяха на мнение, че последният компромисен текст на председателството отразява деликатен баланс и би могъл да представлява подобрене в сравнение с действащата понастоящем ДДООЕПЕ. Няколко делегации поддържат по-неутрална позиция, а някои делегации посочиха, че все още нямат политическа позиция. Някои делегации заявиха, че все още има въпроси, които изискват допълнително обсъждане, например малките инсталации, въпросът за обхвата във връзка с някои продукти, данъчното облагане на въздухоплаването и корабоплаването (включително риболова), освобождаването от данъци на селското стопанство и намаляването на данъците върху горивата за търговски цели, максималният процент на индексация и приложение III.

#### **IV. ПОЛЗИ ОТ ПРЕРАЗГЛЕДАНАТА ДДООЕПЕ**

18. Въпреки че енергийните продукти, използвани в секторите на въздухоплаването и корабоплаването, няма да бъдат облагани за определен период от време, председателството е на мнение, че преработената директива, по която понастоящем се водят преговори, все още представлява значителен напредък в сравнение с действащата понастоящем директива.

19. С преразгледаната директива данъчното третиране на новите технологии (напр. горивни клетки, електрически превозни средства) и продукти (напр. водород) ще стане ясно и осъществимо на практика. Преминаването от обемни ставки (изразени на литър) към данъчно облагане въз основа на енергийното съдържание и определянето на ставките в зависимост от екологичните показатели на продуктите ще дадат възможност екологосъобразните технологии да се възползват от по-ниски данъчни ставки. Съгласно действащата понастоящем директива новите горива с по-нисък въглероден интензитет се облагат като изкопаемите си еквиваленти, като освен това биогоривата са поставени в по-неблагоприятно положение поради основаното на обема данъчно облагане, тъй като един литър биогориво обикновено има по-ниско енергийно съдържание от един литър от конкурентното изкопаемо гориво, а се прилага една и съща данъчна ставка.
20. Държавите членки ще могат да прилагат данъчно облагане на базата на компоненти, когато това е възможно, но ще има и няколко алтернативни варианта за данъчно облагане на определени продукти. Преразгледаната директива, по която понастоящем се водят преговори, включва редица разпоредби, които биха спомогнали за транспонирането и еднаквото третиране в държавите членки, например определянето на еднакви калорични стойности и категории за всички възможни продукти.
21. Важно е също така да се подчертае, че приемането на преразгледаната ДДОЕПЕ би създало по-голяма степен на съгласуваност с други законодателни актове на ЕС, като ДЕВИ или СТЕ. Възможността за отклонение от данъчно облагане ще бъде намалена чрез класифициране на смазочните масла в насипно състояние като контролиран продукт. Освен това степента на хармонизация ще се увеличи, тъй като ще бъдат премахнати няколко данъчни облекчения и намаления (минералогични процеси, освобождаване от данъци на домакинствата, комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия, газьол за търговски цели); трябва обаче да се приеме, че държавите членки се нуждаят от време за прехода, което ще бъде възможно чрез въвеждането на няколко преходни периода.

22. Що се отнася до останалите освобождавания от данъци и данъчни облекчения, свързаните с държавната помощ въпроси бяха изяснени. Друга значителна добавена стойност на текста е индексацията, която ще спре намаляването на минималните равнища и може да доведе до сближаване на данъчните ставки на държавите членки. За държавите членки, които имат собствена валута, ще бъде значително облекчение стойността на еврото да се изчислява средно за 6 месеца, а не само за един ден.
23. Преразгледаната директива ще даде възможност за освобождаване на електроенергията, доставяна на въздухоплавателни средства, паркирани на контактна или на перонна местостоянка, и на плавателни съдове, закотвени на пристанища, което ще премахне приложимата понастоящем процедура за издаване на разрешение.

## **V. ПЕРСПЕКТИВИ**

24. Според разбирането на председателството всяка тема от досието за ДДОЕПЕ е била подробно обсъждана през последните три години, така че няма повече важни въпроси, по които предпочитанията на делегациите да са неясни. По мнение на председателството сега достигнахме до позицията, която изложиха министрите през 2022 г., т.е. с предложението се постига подходящ баланс между екологичните цели и отчитането на особеностите на държавите членки. Напоследък в различни форуми възникна един по-хоризонтален въпрос относно конкурентоспособността на ЕС. Мнозинството от делегациите са съгласни, че настоящото предложение ще представлява явно подобрение в сравнение с действащата понастоящем ДДОЕПЕ.
25. Същевременно председателството признава, че все още е необходимо да се предприемат правни проверки и някои технически корекции в целия текст.
26. Като се имат предвид както екологичните цели на проекта за директива, така и особеностите на някои държави членки, а също и конкурентоспособността на ЕС, председателството би желало да получи обратна информация относно баланса, постигнат по време на преговорите.

## VI. ВЪПРОС КЪМ МИНИСТРИТЕ

27. Във връзка с посоченото по-горе и с цел да се получат насоки за бъдещите действия по досието за ДДОЕПЕ, делегациите се приканват по време на изказванията си да изразят своето виждане по следния въпрос, подготвен от председателството.

В светлината на насоките на Съвета ECOFIN от 2022 г. споделяте ли мнението, че актуалното състояние на преговорите по преразглеждането на Директивата за данъчно облагане на енергийните продукти и електроенергията показва, че сме в правилната посока за постигане на баланс между амбицията в областта на климата и особеностите на държавите членки, както и конкурентоспособността на ЕС?

---